

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Říhové a soudkyň JUDr. Zdenky Ferešové a JUDr. Naděždy Žákové v právní věci [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci] proti žalované VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., se sídlem České Budějovice, nám Přemysla Otakara II. č.5, IČ: 61860981, [údaje o zástupci], o ochranu osobnosti, o odvolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. října 2006 č.j. 11 C 14/2006 – 87,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadených vyhovujících výrocích ve věci samé (odst. III a IV) mění tak, že se zamítá žaloba, aby žalovaná zaplatila každému ze žalobců 50 000 Kč; jinak se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit na náhradě nákladů odvolacího a dovolacího řízení každému žalobci 51 936 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet [titul] [anonymizováno], advokáta, se sídlem [adresa].

Odůvodnění:

Soud prvního stupně v záhlaví označeným rozsudkem uložil žalované, aby každému ze žalobců zaplatila 100 000 Kč (odst. a IV výroku) a zamítl žalobu, aby žalovaná uveřejňovala po dobu 14 dnů na první straně v internetovém deníku www.deniksip.cz a na první a čtvrté straně deníku Šíp omluvy ve znění v odst. I a II výroku za to, že uveřejnila fotografie z dopravní nehody vozidla BMW ze dne 31.1.2006, k níž došlo v Praze 8, Cínovecké ulici, zobrazující tělesné pozůstatky spolucestující zemřelé osoby po požáru vozidla, a aby každému ze žalobců zaplatila dalších 900 000 Kč (odst. a VI výroku). Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (odst. výroku).

Při rozhodování vycházel ze zjištění, že při dopravní nehodě vozidla BMW dne 31.1.2006 v Praze 8, Cínovecké ulici, zemřel syn žalobců, [jméno] [příjmení]. Dne 1.2.2006 uveřejnila žalovaná na internetovém deníku www.deniksip.cz. a na titulní straně deníku Šíp téměř shodné fotografie zobrazující ohořelý vrak vozidla s ohořelými tělesnými pozůstatky sedících osob, z nichž jedna byla syn žalobců. Zveřejnění předmětných fotografií považují žalobci za zásah do osobnosti zemřelého syna a rovněž za zásah do práva na jejich soukromí, a proto v žalobě uplatnili jednak nárok podle § 15 obč.zák. a jednak nárok podle § 13 obč.zák. Na základě provedeného dokazování, a to přes závěr o nevhodné volbě předmětných snímků pro dosažení cíle zpravodajství, soud prvního stupně dovedl nedůvodnost prvního uplatněného nároku, neboť uveřejněné snímky neznamenal snížení cti či důstojnosti nebo úcty k zemřelému. Naproti tomu shledal neoprávněný zásah do soukromí žalobců, když dovedl, že pro účely zpravodajství nebylo zapotřebí zveřejnění předmětných snímků, snímky nebyly adekvátní ani z hlediska bezpečnosti silničního provozu a žalobci prokázali, že snímky zasáhly do jejich soukromého života, neboť si stále vybavují okolnosti úmrtí syna. V dané věci, byť satisfakcí by bylo vyjádření žalovaného o jeho pochybení, dovedl i předpoklady pro přiznání náhrady nemajetkové újmy v penězích podle § 13 odst.2 obč.zák., přičemž při stanovení její výše přihlédl k tomu, že k nejcitelnějšímu zásahu došlo nikoli zveřejněním snímků, ale v důsledku ztráty blízké osoby. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil vzhledem k poměrnému úspěchu účastníků § 142 odst.2 o.s.ř.

Proti odst.III a IV výroku uvedeného rozsudku podala žalovaná odvolání, v němž navrhovala, aby odvolací soud v této části žalobu zamítl. Přestože nečekaná a tragická ztráta syna je velmi těžká životní situace, nebylo podle ní v řízení prokázáno, že fotografie z nehody způsobila větší zásah do integrity žalobců, než jeho smrt. Namítala, že žalobci ani neuvedli tvrzení, jimiž by své nároky dokládali, že nenavrhli žádné důkazy, že stejná výše peněz pro oba žalobce nebyla nijak zdůvodněna, stejně jako nebylo zdůvodněno, v jaké intenzitě vznikla žalobcům újma smrtí syna a v jaké dopadem zveřejněných fotografií. Zejména pak zdůrazňovala vztah veřejného zájmu a ochrany osobnosti a dovozovala, že v dané věci byl veřejný zájem zcela opominut. Uvedla, že dopravní nehody, na nichž se podílejí pod vlivem alkoholu zejména mladí řidiči, jsou dlouhodobým celospolečenským problémem, takže je ve veřejném zájmu v rámci preventivního působení poukazovat na devastující následky dopravních nehod. K tomu podle ní již přistupuje i Ministerstvo dopravy, které počítá s rozsáhlou preventivní kampaní, v níž právě šokující fotografie budou hrát významnou roli. Poukazovala na to, že na uveřejněné fotografii nebyly ani bulvární prvky, ani identifikační znaky, přičemž právě fotografie z dopravní nehody, které se účastnil syn žalobců, byla, „modelová“ (nepřiměřená rychlost v městě 115km/h, zavinění řidiče, který rovněž zemřel, povědomí o zkonsumovaném alkoholu, svém stavu a stavu řidiče). Dále namítala i to, že v řízení nebylo prokázáno, zda žalobci fotografii v deníku Šíp sami viděli, a že možná snaha žalobců dosáhnout určité dílčí satisfakce, když řidič vozu rovněž zahynul, je sice pochopitelná, ale neoprávněná.

Žalobci navrhli potvrzení rozsudku soudu prvního stupně. Uváděli, že z lékařské zprávy ze dne 16.6.2006 vztahující se k druhé žalobkyni a z výpovědi prvního žalobce vyplývá, že zveřejněné fotografické snímky ohořelého torza těla jejich dítěte zasáhly do jejich soukromého života, neboť se jim vybavují drastické okolnosti, za nichž ke smrti syna došlo. Jsou proto přesvědčeni, že jsou dány předpoklady pro přiznání náhrady nemajetkové újmy podle § 13 odst.2 obč.zák., přičemž intenzitu zásahu dovozovali zejména z nereparovatelnosti následků zásahu a jejich přetrváváním.

Rozsudek odvolacího soudu ze dne 17.4.2007 č.j. 1 Co 21/2007 – 117, kterým byl změněn rozsudek soudu prvního stupně v odst.III a IV výroku tak, že žaloba, aby žalovaná každému žalobci zaplatila 100 000 Kč, byla zamítnuta a bylo rozhodnuto o nákladech řízení, byl rozsudkem dovolacího soudu ze dne 31.1.2008 č.j. 30 Cdo 3361/2007 – 138 zrušen a věc byla vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Dovolací soud při výkladu pojmu, „osobní soukromí“ dovedl, že přes smrt fyzické osoby u osob jí nejbližších přetrvávají vytvořená a prožívaná rodinná pouta ve formě piety, resp. kultu, jejichž význam pro prakticky každou pozůstalou

fyzickou osobu je nepopíratelný. Proto necitlivý neoprávněný zásah proti této chráněné sféře fyzické osoby představovaný znemožněním realizace práva na pietu je zásahem do soukromí, který podle okolností může odůvodnit potřebu ochrany pozůstalé fyzické osoby podle § 11 a násl. obč.zák. V daném případě popsany zásah žalovaného spočívající ve zcela neopodstatněném zveřejnění fotografií, zpodobňujících mimo jiné též ohořelé tělesné pozůstatky tragicky zesnulého syna žalobců, neoprávněně postihl soukromí žalobců jako nejbližších pozůstalých v oblasti prožívání a realizace piety ve vztahu k zemřelému synovi.

Odvolací soud proto opakovaně přezkoumal v rozsahu odvolání napadený rozsudek soudu prvního stupně a řízení mu předcházející podle § 212 o.s.ř. a po opakování důkazu lékařskou zprávou ze dne 16.6.2006 týkající se žalobkyně, vázán názorem dovolacího soudu (§ 243d odst.1 o.s.ř.), dospěl k závěru, že odvolání je důvodné pouze částečně. V nenapadených zamítavých výrocích zůstal rozsudek soudu prvního stupně nedotčen (§ 206 odst.2 o.s.ř.).

Základním předpokladem odpovědnosti podle § 13 obč.zák. je existence neoprávněného zásahu objektivně způsobitelného narušit, popř. ohrozit osobnostní práva chráněná § 11 a násl. obč.zák.

V dané věci bylo v řízení prokázáno, že žalovaná uveřejnila dne 1.2.2006 na internetových stránkách www.deniksip.cz. a v deníku Šíp, jehož je vydavatelem, fotografie z dopravní nehody vozidla BMW ze dne 31.1.2006, na níž byly zobrazeny ohořelé pozůstatky syna žalobců. K odvolací námitce žalované je pak třeba poukázat na to, že není rozhodující, jakým způsobem se předmětné fotografie dostali k žalobcům, ale rozhodující je skutečnost, že uveřejněny byly. Záběr na předmětných snímcích je třeba, i podle názoru odvolacího soudu, považovat za drastický a odvolací soud, vázán právním názorem dovolacího soudu, dovozuje, že jejich uveřejněním došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobců, konkrétně do jejich práva na soukromí. Součástí soukromí je totiž i právo na rodinný život spočívající v udržování a rozvíjení vzájemných citových, morálních a sociálních vazeb mezi nejbližšími osobami a shodně s dovolacím soudem je třeba dovodit, že součástí soukromí je právo na pietu, kdy po smrti blízké osoby vytvořené vazby přetrvávají. Narušení práva na pietu je pak třeba považovat za neoprávněný zásah do soukromí.

Odvolací soud by považoval, shodně se soudem prvního stupně, za přiměřený prostředek obrany proti neoprávněnému zásahu zejména morální zadostiučinění, přičemž však shledává za oprávněný i požadavek na náhradu nemajetkové újmy podle § 13 odst.2 obč.zák., neboť intenzita zásahu byla značná a žalobci jej, jak je zřejmé z průběhu odvolacího řízení, pocítují dodnes, přičemž žalobkyně, jak se podává z obsahu lékařské zprávy [titul] [příjmení] ze dne 16.6.2006 byla v psychiatrické péči, kdy její nedobrý psychický stav po smrti syna, byl umocněn i zveřejněním fotografií z místa nehody. Náhrada nemajetkové újmy v penězích je však pouze doplňujícím prostředkem tam, kde morální zadostiučinění je nepostačující.

Pokud jde o výši náhrady nemajetkové újmy přihlíží odvolací soud s odkazem na § 13 odst.3 obč.zák. ke všem okolnostem dané věci, kdy především vychází z toho, že v dané věci by bylo na místě morální zadostiučinění, takže finanční zadostiučinění je pouze doplňujícím prostředkem obrany proti neoprávněnému zásahu na vyvážení zvláště závažných následků. Odvolací soud však nepřihlíží k žalobci zdůrazňované nereparovatelnosti vzniklé nemajetkové újmy, neboť ta souvisí výlučně se smrtí syna žalobců a za tu žalovaná odpovědnost nemá. Přihlíží k tomu, že při uveřejnění obrazových snímků u žalované sehrál významnou roli veřejný zájem na jejich uveřejnění pro účely zpravodajství. Vychází z obecně známých skutečností, že dlouhodobým společenským problémem je zvyšující se počet dopravních nehod, jejichž následkem jsou nejen četné škody na zdraví a majetku, ale zejména úmrtí, a že dosavadní preventivní postupy nevedou ke zlepšení. Za této dlouhodobě trvající nepříznivé situace proto nelze přehlédnout veřejný zájem společnosti na jejím zlepšení prostřednictvím preventivních opatření působících na potencionální účastníky dopravních nehod. Odvolací soud shodně se žalovanou dovozuje, že mezi takováto preventivní opatření lze zařadit i realistické záběry z tragických dopravních nehod (s ohledem na okolnosti konkrétní věci zásadně korigované právě ochranou osobnostních práv), které mohou i

šokovat a současně i odrazovat od nebezpečného jednání. Dále bere v úvahu, že na předmětných snímcích nebyly uvedeny žádné identifikační údaje, z nichž by bylo zřejmé, s výjimkou pro žalobce, popř. další osoby mající osobní vztah k předmětné dopravní nehodě, že jde o syna žalobců. Shodně se soudem prvního stupně přihlíží k tomu, že největším zásahem do osobnostních práv žalobců byla jednoznačně samotná smrt jejich syna a dále k tomu, že neoprávněný zásah právo žalobců na pietu pouze narušil, nikoli však znemožnil, jak dovodil dovolací soud, který nevzal v úvahu, že žalobci mohou i nadále toto své právo realizovat. Vzhledem k okolnostem dané věci a rovněž i přihlédnutím k částkám poskytovaným za zásah do osobnostních práv v souvislosti s úmrtím fyzické osoby, odvíjejících se od výše náhrad uvedených v § 444 odst.3 obč.zák., považuje odvolací soud za hledisku § 13 odst.1 obč.zák. přiměřené částky ve shodné výši 50 000 Kč pro každého ze žalobců, jako rodičů zemřelého syna.

Vzhledem k shora uvedenému odvolací soud odst.III a IV výroku rozsudku soudu prvního stupně podle § 220 odst.1 písm.a/ o.s.ř. částečně změnil tak, jak uvedeno ve výroku jeho rozsudku a podle § 219 o.s.ř. je částečně potvrdil.

V důsledku změny rozsudku soudu prvního stupně rozhodoval odvolací soud podle § 224 odst.2 o.s.ř. o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně. Tento výrok je odůvodněn § 142 odst.2 o.s.ř. vzhledem k poměrnému úspěchu účastníků v řízení, jak již správně uvedl soud prvního stupně.

O náhradě nákladů odvolacího a dovolacího řízení rozhodl podle § 224 odst.1 o.s.ř. a § 142 odst.3 o.s.ř., když předmětem odvolacího řízení byl již pouze jeden uplatněný nárok a výše náhrady nemajetkové újmy závisela na úvaze soudu. Náklady odvolacího řízení předcházející dovolacím řízení představuje odměna za zastupování dvou účastníků ve výši 32 500 Kč (§ 6 odst.1 písm.a/ ve spojení s 30% zvýšením podle § 17 odst.3 vyhl.č. 484/2000 Sb., ve znění vyhl.č. 277/2006 Sb.), 2x tři paušální náhrady po 300 Kč podle § 13 odst.3 vyhl.č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl.č. 276/2006 Sb., 19% DPH ve výši 6 517 Kč Náklady dovolacího řízení sestávají z odměny za zastupování 32 500 Kč (§ 6 odst.1 písm.a/ ve spojení s § 17 odst.3 vyhl.č. 484/2000 Sb., ve znění vyhl.č. 277/2006 Sb.), 2x dvě paušální náhrady po 300 Kč podle § 13 odst.3 vyhl.č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl.č. 276/2006 Sb., 19% DPH v částce 6 403 Kč a soudní poplatek 2 000 Kč. Po dovolacím řízení tvoří náklady odvolacího řízení odměna za zastupování, snižená o 50% podle § 18 odst.1 vyhl.č. 484/2000 Sb., dvě paušální náhrady po 300 Kč podle § 13 odst.3 vyhl.č.177/1996 Sb., ve znění vyhl.č. 276/2006 Sb., 19% DPH v částce 3 201,50 Kč. Z celkových nákladů obou žalobců ve výši činí 103 872 Kč, připadá na každého z nich, neboť mají postavení samostatných společníků, částka 51 936 Kč. Tímto se současně podle § 164 o.s.ř. opravuje vyhlášená výše těchto nákladů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku, v části, v níž byl rozsudek soudu prvního stupně změněn, je dovolání přípustné. Proti části, v níž byl potvrzen, dovolání přípustné není, ledaže dovolací soud dospěje k závěru, že ve věci samé jde o rozhodnutí zásadního právního významu. Dovolání lze podat do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích.

Praha 29. července 2008

JUDr. Ludmila Říhová
předsedkyně senátu